

ELHAMDÜLİLLAH'IN İZAHİ DERS-1

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ طِبِّ الْقُلُوبِ وَدَوَائِهَا
وَعَافِيَةِ الْأَبْدَانِ وَشِفَائِهَا وَنُورِ الْأَبْصَارِ وَضِيَائِهَا وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَ

سَلِّمْ

أَمِينَ

-: Berâ bin Âzib (R.A)'dan rivayet edildiğine göre Nebi sallallahu aleyhi vesellem Efendimiz Ensar hakkında şöyle buyurmuştur:

“ Ensarı ancak mümin olan sever, onlara münafıktan başkası kin bağlamaz.

Hulusi Bey: Ensarı

-: ancak mümin olan sever, onlara münafıktan başkası kin bağlamaz. Onları seveni Allah'ta sever, onlara buğz edenlere Allah da buğz eder.

-: Müdâfiler. * Peygamberimiz Resul-ü Ekrem (A.S.M.) Mekke'den Medine'ye hicretinde Onun mücadelesine iştirak edip ona yardımcı, müdâfi, muhafız vaziyetini alan ve Cenâb-ı Hak'tan ve Hz. Peygamber'den (A.S.M.) yardım ve nusret dileyen Sahabe-i Kiram hazeratı. Bu Zevat-ı Kirâm Medine'deki "Evs ve Hazreç" kabilesindendirler. (R.Anhüm)

Hulusi Bey: Daha fazla tafsilat vermemiş mi?

-: Ensarullah. Ashaba bak diyor.

Ashab: Sahib Refik olanlar, sahib ve mutasarruf olanlar, muttasıf ve müteallik olanlar, mutasannıklar, müellifler, ahali, sekene, sahabeler. Peygamberimiz Hazreti Muhammedi aleyhisselatu vesselamı görmüş ve mü'min olarak kalmış O'na ve O'nun mesleğine sadık zevat-ı ikramlar. Radiyallahu anhum.

Onlar Peygamberimizi (A.S.M.) her an yakın alâka ile takip ederler ve O'na, her cihetle ittibaa çalışırlardı. Dâima sıdk ve sadakatten, doğruluk ve faziletten ayrılmamak cehdi içinde idiler. İslâmiyetin neşir ve tâtîmi için her çeşit fedakârlıktan çekinmezlerdi. Mektubat'ta denildiği gibi: "Âl ve Ashâb nâmında bu zevat-ı kirâm, nev-i beşerin enbiyadan sonra ferâset ve dirâyet ve kemâlâtla en meşhur, en muhterem, en nâmdar, en dindar ve en keskin nazarlı tâife-i azimesi" dirlere. Radiyallahu anhum.

Ondan sonra ashab-ı bedir, ashab-ı cennet, ashab-ı devlet, devam ediyor..

Hulusi Bey: Evet. Peki.

Sâniyen: Şu "Elhamdülillah" cümlesi, herbiri niam-ı esasiyeden birine işaret olmak üzere, Kur'anın dört suresinde tekerrür etmiştir. O nimetler de; neş'e-i ûlâ ile neş'e-i ûlâda beka, neş'e-i uhra ile neş'e-i uhrada beka nimetlerinden ibarettir

Sâliyen: Bu cümlenin Kur'anın başlangıcı olan Fatiha Suresi'ne fatiha yani başlangıç yapılması neye binaendir?

C- Kâinatın ve dolayısıyla insanların hilkatindeki hikmet ve gaye, **وَمَا خَلَقْتُ**

وَمَا خَلَقْتُ ferman-ı celilince, ibadettir. Hamd ise, ibadetin icmalî bir

sureti ve küçük bir nüshasıdır. **لِلَّهِ الْحَمْدُ** in bu makamda zikri, hilkatin gayesini

tasavvur etmeğe işarettir.

Râbian:

-: Hamdin en meşhur manası, sıfât-ı kemaliyeyi izhar etmektir. Şöyle ki: Cenab-ı Hak insanı kâinata câmi' bir nüsha ve onsekiz bin âlemi hâvi şu büyük âlemin kitabına bir fihrist olarak yaratmıştır.

(İşarat-ül İ'caz Shf: 17)

Hulusi Bey: Bir daha.

-: Cenab-ı Hak insanı kâinata câmi' bir nüsha ve onsekiz bin âlemi hâvi

Hulusi Bey: Şimdi bu tabirlerde Isparta'nın lehçesi i yerine e demektir. O mahallin şeysi var. İnsanı kâinatı câmi'. Bazı yerlerde onların lehçesi olmuş yazılarda. Evet. Daha sonra.

-: Cenab-ı Hak insanı kâinata câmi' bir nüsha

Hulusi Bey: Kâinatı câmi'

-: Cenab-ı Hak insanı kâinatı câmi' bir nüsha ve onsekiz bin âlemi hâvi şu büyük âlemin kitabına bir fihrist olarak yaratmıştır.

Hulusi Bey: İnsanı nasıl yaratmış Cenab-ı Hak? Şu kâinata göre, yani Cenab-ı Hakkın Halk ettiklerine göre, onların hepsi onda bulunur insanda. Ne varsa kâinatta insanda var. Kâinatı câmi' bir nüsha. Nüsha küçük şeylere, büyük şeylerden çıkarılmış, küçültülmüş şeylere nüsha denir. Evet. Kâinatı câmi' bir nüsha. Sonra.

-: onsekiz bin âlemi hâvi

Hulusi Bey: Yani “elhamdülillahi Rabbil âlemini” onsekiz bin âlemin rabbi diye tefsir ettiklerine göre, onsekiz bin âlemi. Evet.

-: hâvi

Hulusi Bey: hâvi, onsekiz bin âlemi hâvi. Evet.

-: şu büyük âlemin kitabına

Hulusi Bey: şu büyük âlemin kitabına

-: bir fihrist olarak yaratmıştır.

Hulusi Bey: İnsanı, firhist ne demek? Şimdi firhist tabiri yokta içindekiler diyorlar değil mi kitapların başında. Ya sonunda içindekiler. Evet. Şu onsekiz bin âlemde ne varsa, insanda var. Yani insan küçük, o küçük insanda onsekiz bin âlem nasıl yerleşir. Demek ki bir hulasa olarak küçük, küçük yazılarla yazılmış ancak ehli bilir, ehli anlar, o işe akli ermeyenler anlamaz. Böyle bir vaziyeti var insanın. Evet.

-: Ve esma-i hüsnadan herbirisinin tecelligâhı olan

Hulusi Bey: Şimdi meselemiz burda. Onsekiz bin âlemi söyledikten sonra esma-i hüsnadan. Evet.

-: herbirisinin tecelligâhı olan herbir âlemden bir örnek,

Hulusi Bey: Demek ki onsekiz bin âlemin herbir âleminde de tecelli eden Allah'ın isimlerinden biri var. Şimdi bir şey ne diyor. Mesela Mi'raç bahsinde Cenab-ı peygamber, İsa aleyhisselamla görüştü. Nerde görüştü? Semada görüştü. İsa aleyhisselamın bulunduğu sema dairesinde esma-i hüsnadan dan hangi isim daha galib bir vaziyete girdi?

-: mukaddir.

Hulusi Bey: Kadir ismi. Kadir ismi orda. Musa aleyhisselamla da orda görüştü, Musa aleyhisselam hangi sema dairesinde bulunuyordusa o sema dairesine hâkim olan mütekellim ünvanı. Bunun gibi esma-i hüsnadan her bir isim bir âlemi tenvir ediyor. Yani diğer esmada var ise de, fakat o sema dairesinde bir isim diğerlerinden daha parlak surette görünüyor.

Hoş geldiniz.

-: bir nümune, insanın cevherinde vedfa bırakmıştır.

Hulusi Bey: herbir âlemden

-: bir örnek,

Hulusi Bey: bir örnek. Evet.

-: bir nümune, insanın cevherinde vedfa bırakmıştır.

Hulusi Bey: Peki sual? insanda cevher var mıdır? Var mıdır?

-: Var.

Hulusi Bey: Nedir?

-: Ruh.

Hulusi Bey: Mesela; insanın cevherinde vedfa bırakmış diyor. İnsan yalnız cisiminden ibaret değildir. İnsanın cisiminden ibaret kısmı da var, birde letaifi var. Onlara cevher denir. Letaif. Letaif, vücudları hissedilir, fakat yerleri, mahiyetleri pek bilinmez. Vücudları var, latifdirler

elenen tutulmaz, gözlen görünmez. Ancak iman kuvvetine göre bazı tecelliyattan istifade edebilir. Evet.

-: Eğer insan maddî ve manevî herbir uzvunu Allah'ın emrettiği yere sarfetmekle hamdin şubelerinden olan şükr-ü örfiyi îfa ve şeriata imtisal ederse,

Hulusi Bey: Şimdi, şarta bak bak. Eğer insan,

-: maddî ve manevî

Hulusi Bey: maddî ve manevî bütün azasını. Evet.

-: Allah'ın emrettiği yere sarfetmekle hamdin şubelerinden olan şükr-ü örfiyi îfa ve şeriata imtisal ederse,

Hulusi Bey: Mesela; Cenab-ı Hak göz vermiş insana. Ne için vermiş? İbretle baksın, hikmetleri müşahede etsin. İbretle baksın hikmetleri görsün diye, Cenab-ı Hak göz vermiş. Böyle bakmaz, başka türlü bakarsa emanete hıyanet etmiş olur. Demek ki emir olan Cenab-ı Hakkın verdiği nimeti yerine sarf edecek. Gözünü ibrete, hikmete sarf edecek. Buna göre diğer ellerini, eliyle hayra, hasenata, diliyle güzel söze merhametli, ünsiyetli sözlere, Kur'an okumaya, ehadis-i nebebiyeyi okumaya, onları manalandırmaya, herkese faydeli olmaya diliyle. Ayağı ile şeriata helal gösterdiği yere gitmeye, diğerlerine de numune olmaya. Yani diğer insanlara da o hareketi ile onlara güzel bir örnek olmaya. İşte el böyle kullanılır, ayak böyle yerlere gider, gitmek lazımdır. Ha bu tarzda hareket edilirse. Evet.

-: insanın cevherinde vedîa bırakılan o örneklerin herbirisi, kendi âlemine bir pencere olur.

Hulusi Bey: Demek ki bunların hepsinin âlemde, o âlemlerde birer şeysi var. Vedîa bırakılmış bir şeysi var. Orayı bir daha söyleyeceğiz.

-: insanın cevherinde vedîa bırakılan o örneklerin herbirisi, kendi âlemine bir pencere olur.

Hulusi Bey: Hangi âlemden bahs ediyorsa oraya, latifedir. Hakikaten zor mesele, anlaşılması biraz zor fakat elbette bizim gibilere çünkü göz deyince böyle gösterile bilir, kulak deyince bu, el deyince şu ayak deyince bu, ama letaif, o âlemlerde her birisinde bu letaifin bir vedîası var. Cenab-ı Hak bütün esmasıyla insana tecellidedir. Bu esmanın muhtelif bahs edilen onsekiz bin âlemde insana bakan manaları var. Biz daha gözümüzün gördüğü âlemdeki ibretli şeyleri,

hikmetli mevzuları tefrik edemiyoruz, iyi anlayamıyoruz. Ondan dolayı anlaması zor bir mesele karşısındayız. Fakat bunlar bir hakikattir. Hakikatten de bahs ediliyor. İşte Cenab-ı Hakkın rahmetinden niyaz ediyoruz ki bize feth-i bab etsin. Biraz da bizim aklımıza yatacak bir vaziyette işi anlayalım. Onu zorluyoruz. Yoksa bu hakikat mıdır, böyle midir diye şüphemiz yok. Muhakkak hakikattir, bu yazdıkları tamamen doğrudur. Evet

-: İnsan o pencereden, o âleme bakar. Ve o âleme tecelli eden sıfatla, o âlemden tezahür eden isme bir mir'at ve bir âyine olur.

Hulusi Bey: Evet.

-: O vakit insan ruhuyla, cismiyle âlem-i şehadet ve âlem-i gayba bir hülâsa olur.

Hulusi Bey: Burda yalnız senin dediğin bir ruhu almış. Diğer letaif den bahsetmiyor.

-: lem' alardan da şurda da orasıyla ilgili.

Hulusi Bey: Evet. Ne diyor?

-: Meselâ: Kâinatta Levh-i Mahfuz'un gayet kat'î bir delil-i vücudu ve bir nümunesi, insandaki kuvve-i hâfızadır

(Lem' alar shf: 355)

Hulusi Bey: Var.

-: ve âlem-i misalin vücuduna kat'î delil ve nümune,

Hulusi Bey: Ne, ne?

-: ve âlem-i misalin vücuduna kat'î delil ve nümune, kuvve-i hayalidir

{(Haşiye):

Evet nasilki insanın anasırları, kâinatın unsurlarından; ve kemikleri, taş ve kayalarından; ve saçları nebat ve eşcarından; ve bedeninde cereyan eden kan ve gözünden, kulağından, burnundan ve ağzından akan ayrı ayrı suları, Arz'ın çeşmelerinden ve madenî sularından haber veriyorlar,

Hulusi Bey: Hepsi. Hepsi de ayrıdır. Acısı var, tatlısı var, kekremisi var.

-: delalet edip onlara işaret ediyorlar. Aynen öyle de; insanın ruhu âlem-i ervahtan ve hâfızaları Levh-i Mahfuz'dan ve kuvve-i hayalileri âlem-i misalden.. ve hâkeza herbir cihazı bir âlemden haber veriyorlar. Ve onların vücudlarına kat'î şehadet ederler.}

ve kâinattaki ruhanîlerin bir delil-i vücudu ve nümunesi, insandaki kuvvelerdir ve latifelerdir ve hâkeza... İnsan, küçük bir mikyasta, kâinattaki hakaik-i imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir.

İşte insanın mezkûr vazifeler gibi çok mühim hizmetleri var. Cemal-i bâkiye âyinedir,